

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Център за оценка на риска
по хранителната верига

Анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за периода 01 април – 30 юни, 2023 год.

Общият брой нотификации за периода е **249**, като **245** са в категория „храни“, а 2 са в категория „фуражи“ (Фиг.1). В **114** от общия брой нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в **6** е неопределен, а в **23** от случаите рискът не е сериозен. Регистрирани са 5 нотификации, при които няма риск. В **61** нотификации е регистриран потенциално сериозен риск, а в **40** нотификации има потенциален риск.

Информациите за насочване на вниманието са **49**, а нотификациите за недопуснат внос са **152**. През разглеждания период са регистрирани **41** предупредителни нотификации и **7** информации за последващи действия (данни към 18.07.2023 г.).

В категория храни, най-многобройни са нотификациите, касаещи **„плодове и зеленчуци“ – общо 145**, в някои от нотификациите се съобщава за наличие на повече от едно активно вещество (а. в.).

Постъпилите 145 нотификации в категория **„плодове и зеленчуци“** за наличието на остатъци от пестициди се отнасят за следните продукти:

- различни видове пипер – 36;
- портокали – 18;
- лимони – 20;
- различни видове фасул – 15;
- стафиди – 5;
- домати – 4;
- лозови листа и круши – по 3;
- манго, моринга, дуриан, аспержи, чили, броколи, грах, грейпфрут, мандарини, нар и *Alternanthera sessilis* – по 2;
- грозде, банани, питае, целина, тиквички, картофи, папая, моркови, мащерка, магданоз, краставици, *Lagenaria siceraria*, алма, бамя, рамбутан, кориандър, ягоди, праз, зелен лук, авокадо и *Luffa acutangula* – по 1.

□ Amber   □ Green   ☒ White

1618, гр. София, бул. „Цар Борис III“ № 136; тел. +359 2 427 30 56
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

За категория „**билки и подправки**“ са постъпили **40** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- кимион – 6;
- микс подправки, сминдух и чили на прах – по 5;
- черен пипер – 3;
- листа от кърпи и джинджифил на прах – по 2;
- сезонен микс подправки, сушена мента, босилек, сумак, магданоз, риган на прах, ашваганда, канела, фенел, *Alternanthera sessilis*, чесън на прах – по 1.

За категория „**зърнени храни и хлебни изделия**“ са постъпили **28** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- ориз – 19;
- пшеница – 5;
- пшеничено брашно – 2;
- царевица и червена леща – по 1.

За категория „**мазнини и масла**“ са постъпили **13** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- слънчогледово олио – 9;
- соево олио – 4.

За категория „**какао, какаови продукти, кафе и чай**“ са постъпили **6** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- различни видове чай – 6.

За категория „**друг хранителен продукт / смесен**“ са постъпили **6** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- различни видове фасул – 3;
- лозови листа, царевица и чили паста – по 1.

За категория **„диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“** са постъпили **4** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- хранителни добавки – 2;
- хранителен заместител – 1;
- ашваганда – 1.

За категория **„фуражи“** са постъпили **2** нотификации за съдържание на хлормекват и хлормекват-хлорид в слънчогледово семе.

За категория **„ядки, продукти, съдържащи ядки и семена“** са постъпили **2** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- сусам и ядки от растението кола – по 1.

За категория **„риба и рибни продукти“** е постъпила 1 нотификация за наличието на остатъци от пестициди в рибата мегрим.

За категория **„материали в контакт с храни“** е постъпила 1 нотификация за миграция на неразрешеното а. в. карбендазим в дъска за рязане.

Нотификациите, подадени от България са общо 48, като 47 от тях са за продукти с произход Турция и 1 с произход Индия.

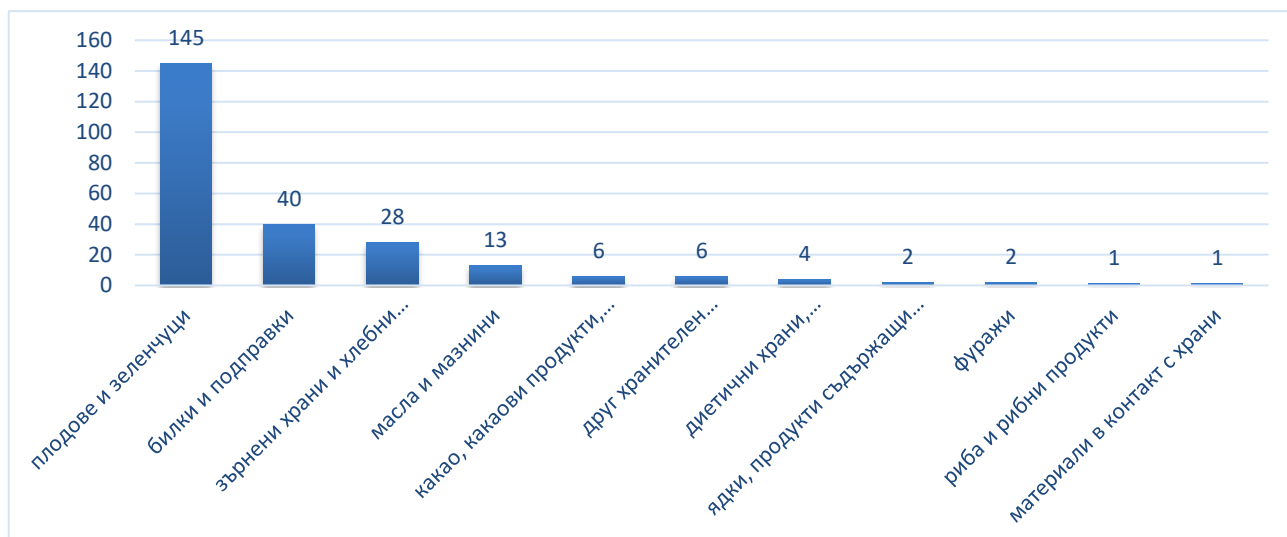
За пипер са регистрирани 25 нотификации, като 21 са предназначени за унищожаване и 4 за реекспорт.

Регистрирани са 18 нотификации за лимони, като всички са предназначени за реекспорт.

За грейпфрут и лозови листа са регистрирани по 2 нотификации, като и за двата продукта има по 1 нотификация за унищожаване и 1 за реекспорт.

Регистрирана е 1 нотификация за билкова хранителна добавка, която е предназначен за унищожаване.

През разглеждания период България не е била нотифицирана.

Фиг. 1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през периода 01 април – 30 юни, 2023 год.

През разгледания период са постъпили общо **249** нотификации, (част от нотификациите касаят съдържание на повече от 1 пестицид в продуктите). В тези нотификации са установени **88** различни активни вещества, **59** от които са **неразрешени за употреба** на територията на Европейския съюз.

Най-голям брой остатъци са установени от пестицидите: **неразрешеното а. в. хлорпирифос – 97**, ацетамиприд – **27**; **неразрешените а. в. хлорпирифос-метил – 14**, етилен оксид – **12**, прохлораз, имидаклоприд и трициклазол – по **11**, карбендазим и пропиконазол – по **10**, тиаметоксам – **9** и профенофос – **8** (Фиг. 2).

Останалите остатъци са установени от пестицидите:

- **неразрешените а. в. фенбутатин оксид, хлорфенапир и ацефат – по 7;**
- **неразрешеното а. в. фипронил – 6;**
- **неразрешените а. в. диметоат и тиофанат-метил – по 5;**
- **циперметрин, и неразрешените а. в. метомил и линурон – по 4;**
- **пиримифос-метил, форметанат, ламбда-цихалотрин и неразрешените а. в. луфенурон, метиокарб, перметрин, бифентрин и толфенпирад – по 3;**
- **боскалид, дифеноконазол, сулфоксафлор, металаксил, пропамокарб, фостиазат, тебуфенпират, оксамил, бупрофезин, имазалил, пиракlostробин и неразрешените а. в. антраквинон, динотефуран, клотианидин, метамидофос, хексаконазол, хлороталонил, фенпропатрин, дитиокарбамати, пропаргит, монокротофос, хлорпрофам и карбарил – по 2;**

- азоксистробин, пириметанил, цифлуметофен, флониламид, хлормекват, аклонифен, флувалинат, додин, мепикват хлорид, тебуконазол, малатион, флубендиамид, фозетил и неразрешените а. в. диурон, хлорат, тиодикарб, хлорфлуазурон, бифенил, триазофос, ипродион, диазинон, матрин, диафентиурон, индоксакарб, бромадиолон, алдикарб, квиналфос, изокарбофос, фамоксадон, фосмет, изопрокарб, прометрин, 4-CPA, изопропиолан, етион и процимидон – по 1.

Фиг. 2 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през периода 01 април – 30 юни 2023 год.

За периода най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в категория „плодове и зеленчуци“.

Най-често нотифицираните продукти за наличие на пестициди в тази категория са: различни видове пипер – 36; лимони – 20, портокали – 18 и различни видове фасул – 15.

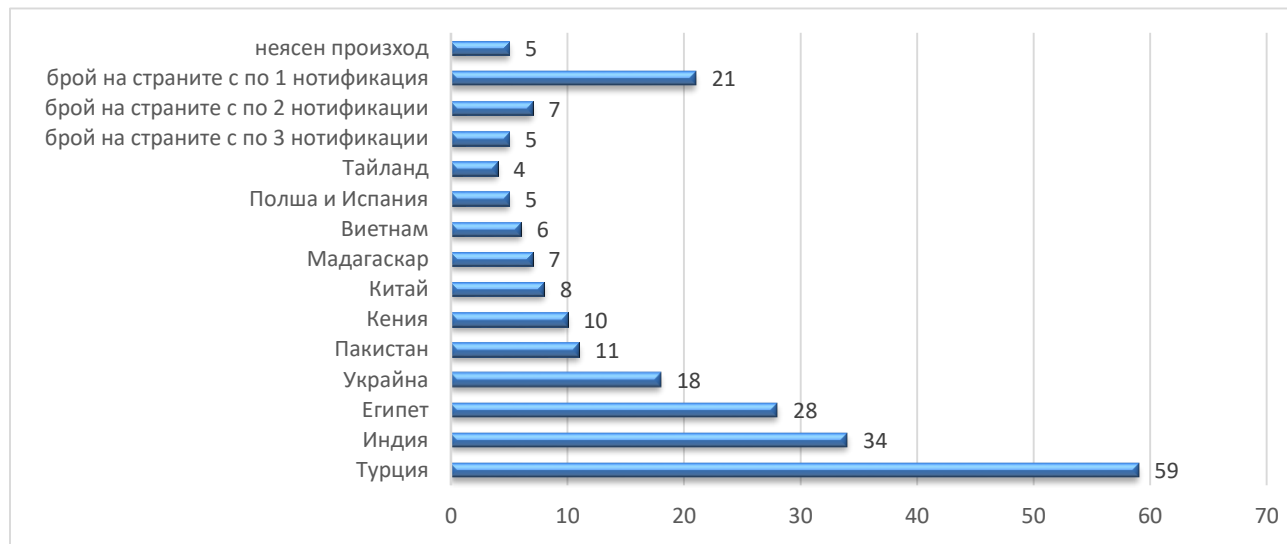
Останалите най-често нотифицирани продукти са: ориз – 19 и различни видове чай – 6.

През разгледания период в системата за бързо известяване са постъпили съобщения за замърсени продукти с произход от 45 различни държави и 5 с неясен произход.

Анализът установи, че най-многобройни са нотификациите, касаещи продуктите от Турция – 59; следвани от тези с произход Индия – 34; Египет – 28; Украйна – 18, Пакистан – 11; Кения – 10; Китай – 8; Мадагаскар – 7; Виетнам – 6; Полша, Испания и неясен произход – по 5; Тайланд – 4; Перу, Бангладеш, Белгия, Мароко и Шри Ланка – 3; Афганистан, Нидерландия, Албания, Доминиканска Република, Иран, Австрия и Тайван – по 2; Франция, Узбекистан, Словакия, Чехия, Израел, Сирия, Великобритания, Руанда, Унгария, Либия,

Русия, Танзания, Йордан, Хонконг, Бразилия, Германия, Сенегал, Гърция, Уганда, Камбоджа и Еквадор – по 1. (Фиг.3).

Центърът за оценка на риска по хранителната верига препоръчва засилване на контрола за пестицидни остатъци, при внос на продукти, произведени в държавите, за които са постъпили най-многобройни нотификации през разгледания период – Турция, Индия и Египет.

Фиг. 3 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през периода 01 април – 30 юни, 2023 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=searchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

09.09.2023 г.